

Інна Моляка,

аспірантка кафедри педагогіки і психології початкової освіти,
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка,
вул. Київська, 24, м. Глухів, Сумська обл., Україна,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5498-6907>

АНГЛОМОВНА ФОНЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ПРОБЛЕМА В ОСВІТІ

Розвиток вищої освіти в Україні залежить від вирішення ключових проблем підготовки висококваліфікованих педагогів. Інтеграція освітніх процесів у європейський простір, домінування прогресивних моделей навчання в закордонних виданнях підкреслюють важливість комунікації іноземною мовою. Компетентнісний підхід до формування свідомої особистості педагога закріплений у міжнародних та українських нормативних документах. Комунікація починається з правильного фонетичного оформлення мовлення.

У цій статті здійснено спробу описати поняття англomовної фонетичної компетентності майбутніх учителів початкової школи та визначити зміст її компонентів. Зростаючі вимоги суспільства до знань і вмінь випускників педагогічних закладів вищої освіти та потреба в підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних до ефективної професійної діяльності, призводять до розробки нових підходів, форм і методів підготовки майбутніх учителів початкової школи як складової їх професійної педагогічної освіти. Суперечності між традиційним підходом до навчання фонетики англійської мови та потребою в новому інтегрованому підході, що базується на порівняльному аналізі фонетики англійської та української мов, спричинили необхідність переглянути зміст і структуру англomовної фонетичної компетентності.

У статті проаналізовано поняття «компетентність», «іношомовна комунікативна компетентність» та синтезовано поняття «англomовна фонетична компетентність». Визначено змістове наповнення ключових компонентів англomовної фонетичної компетентності (лінгвістичний, методичний, рефлексивний і прагматичний).

Ключові слова: компетентність, фонетична компетентність, іношомовна комунікативна компетентність, англomовна фонетична компетентність майбутніх учителів початкової школи.

Вступ та сучасний стан досліджуваної проблеми. Україна активно зосереджує свою увагу на підготовці висококваліфікованих педагогів, що є одним з основних пріоритетів розвитку вищої освіти в країні. Інтеграція української освіти в європейський освітній простір вимагає необхідної модернізації та врахування міжнародних норм і стандартів у галузі мовної освіти. Зокрема, важливо приділяти увагу документам Ради Європи, таким як Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (ЗЕР, 2003) та Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors (CEFR, 2018), які акцентують увагу на важливості розвитку комунікативної компетентності в навчанні мовам. Згідно із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти, сучасні методики навчання іноземних мов у закладах середньої освіти сприяють використанню комунікативно-діяльнісного підходу, який відіграє важливу роль у міжкультурному спілкуванні, ознайомленні учнів із культурою народу, мова якого вивчається, а також із національною культурою власного народу (ЗЕР, 2003).

Згідно з цими Рекомендаціями, іношомовна комунікативна компетентність містить наступні компоненти:

– лінгвістичні компетентності, які включають лексичну, граматичну, семантичну, фонетичну, фонологічну, орфографічну та орфоепічну компетентності;

– соціолінгвістичну компетентність, яка включає лінгвістичні маркери міжособистісних стосунків, правила етичної поведінки, засоби вираження народної мудрості, реєстрові відмінності, діалектні та акцентні особливості;

– прагматичні компетентності, які охоплюють дискурсивну та функціональну компетентності (ЗЕР, 2003).

Однією з ключових передумов успішної міжкультурної іношомовної комунікації є належне фонетичне оформлення мовлення. Значення цього аспекту значно зростає, особливо для вчителів іноземних мов та вчителів англійської мови в початковій школі, які мають продемонструвати зразкову іношомовну вимову як модель для наслідування під час навчання та засвоєння вимовних навичок учнями.

У підготовці майбутніх учителів початкової школи велика увага приділяється розвитку англomовної фонетичної компетентності протягом усього періоду навчання в закладах вищої освіти. Одним із способів досягнення цієї мети є вирішення суперечностей між традиційним підходом до навчання фонетики англійської мови та потребою в новому інтегрованому підході, що базується на порівняльному аналізі фонетики англійської та української мов. Це обумовлено суспільною потребою у високоякісній підготовці майбутніх учителів початкової школи та недостатнім рівнем їх англomовної фонетичної компетентності.

Зростаючі вимоги суспільства до знань і вмінь випускників педагогічних закладів вищої освіти та потреба в підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних до ефективної професійної діяльності, призводять до розробки нових підходів, форм і методів підготовки майбутніх учителів початкової школи як складової їх професійної педагогічної освіти.

Багато науковців провели дослідження щодо проблеми компетентності як загальної проблеми. У педагогічній науці основи теорії компетентнісного підходу були закладені завдяки працям таких авторів, як В. Байденко, Ю. Варданян, Л. Карпова, Н. Кузьміна, І. Зимня, А. Маркова, С. Мартиненко, О. Пометун, С. Раков, О. Савченко, В. Сластьонін, Л. Хоружа, А. Хуторський та ін. Їхні дослідження стосуються сутності, змісту та структури професійної компетентності, а також визначають умови й розробляють технологічні основи формування цієї компетентності.

Проблема формування англійської фонетичної компетентності майбутніх учителів початкової школи стає предметом дослідження в різних науках, зокрема в психології, психолінгвістиці, мовознавстві та лінгводидактиці. Для поглибленого вивчення цієї проблеми використовуються теоретичні підґрунтя, що були внесені багатьма науковцями, такими як Л. Стабурова, О. Бігич, Г. Борецька, А. Гордєєва, О. Дем'яненко, А. Захарченко, О. Коваленко, О. Паршикова, С. Роман, Г. Ділінг, У. Хіршфельд, Т. Вербицька, Н. Красовська, Ю. Головач, В. Перлова, В. Кочубей, А. Долина, А. Атарщикова та ін.

Останнім часом увагу науковців усе більше привертає визначення поняття фонетичної компетентності майбутніх учителів початкової школи та її складових (Ю. Головач, Н. Гурина, В. Гутник, А. Долина, О. Лаврова, В. Перлова, А. Хомутова, І. Корунець). Проте, ці дослідження базуються на особливостях навчання фонетичної системи англійської мови без урахування фонетичної системи рідної мови, що вимагає додаткового опрацювання.

Мета та завдання. Метою статті є визначення змісту англійської фонетичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи, яка є запорукою ефективного процесу її формування. Це визначення становить кінцеву мету процесу формування англійської фонетичної компетентності та слугує ключовим орієнтиром при розробці методики навчання. Із метою досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: 1) сформулювати визначення поняття «англійська фонетична компетентність майбутніх учителів початкової школи»; 2) проаналізувати компоненти англійської фонетичної компетентності; 3) визначити змістове наповнення цих компонентів.

Методи дослідження. Для досягнення мети, виконання сформульованих завдань використано низку науково-теоретичних методів: критичний аналіз і синтез психолого-педагогічної, науково-методичної, лінгвістичної літератури з проблеми дослідження, освітніх нормативно-правових документів для з'ясування стану розробленості проблеми. Загальнонаукові методи

(порівняльний аналіз, узагальнення) дали змогу зіставити фонетичні системи англійської та української мов, синтезувати поняття «компетентність», «англійська фонетична компетентність майбутніх учителів початкової школи» і визначити основні компоненти цієї компетентності.

Результати та обговорення. Згідно з визначенням, наведеним у Національному освітньому глосарії, компетентність представляє собою динамічну комбінацію знань, умінь, цінностей та інших особистих якостей, що описують результати навчання в рамках освітньої або навчальної програми. Український словник мови подає таке визначення: «1) Той, хто має достатні знання у певній галузі» (Словник української мови); 2) латинське слово *competens* (*competentis*) означає «відповідний», а в сучасному вимірі говорять про людину обізнану й поінформовану (Словник іншомовних слів).

М. Галицька вважає компетентність поняттям, що визначає рівень професіоналізму особистості, яка володіє знаннями, вміннями та навичками, що дозволяють їй проявляти професійно грамотне мислення, оцінку та думку (Галицька, 2015). З іншого боку, І. Кухта стверджує, що компетентність не можна розглядати окремо від професійної діяльності. Тільки за умови реалізації набутих знань та навичок компетентність може бути сформована (Кухта, 2010). М. Подоляк визначає компетентність як здатність особистості здійснювати певну професійну діяльність, взаємодіяти та комунікувати в суспільстві, що базується на раніше здобутих досвіді, знаннях, вміннях, навичках та цінностях під час навчання (Подоляк, 2022).

Правильне розуміння змісту поняття компетентності забезпечує повноцінне формулювання змісту та ключових компонентів компетентностей майбутніх учителів початкової школи.

У Державному стандарті початкової освіти ми знаходимо пояснення про значення та роль розвитку іншомовної комунікативної компетентності. Ця компетентність необхідна для ефективного спілкування, яке охоплює безпосередні контакти та взаємодію з представниками інших культур, сприяючи при цьому розвитку інших ключових навичок та задоволенню різноманітних життєвих потреб учнів. Згідно з принципами, викладеними в Державному стандарті початкової освіти, іншомовна комунікативна компетентність означає, що учень має здатність розуміти інформацію, висловлену іноземною мовою, як у безпосередньому, так і в опосередкованому міжкультурному спілкуванні та критично оцінювати її. Вона також передбачає вміння розуміти різні види текстів, прочитаних іноземною мовою, з метою отримання інформації або емоційного задоволення, використовувати прочитану інформацію та критично її оцінювати. Учень повинен бути здатний обмінюватись інформацією, висловлювати свої думки, почуття та ставлення, а також взаємодіяти з іншими людьми усно, письмово та в режимі реального часу, використовуючи іноземну мову (Державний стандарт початкової освіти, 2018).

Таким чином, комунікація іноземною мовою – це не лише обмін вокалічними даними, знаками й сигналами, а глибоке емоційне, культурне спілкування.

Аналогічну думку можна спостерігати в наукових дослідженнях іноземних учених. Комунікативна компетентність як мета навчання іноземної мови в основі має культурні аспекти (Embark, 2013). Учений визначає комунікативну компетентність як мовну здатність особи ефективно використовувати мову в різних лінгвістичних, соціолінгвістичних та контекстуальних ситуаціях. Цей процес вимагає володіння мовою на високому рівні (Embark, 2013). Згідно з В. Ларсарі, процес вивчення іноземної мови має включати не лише лінгвістичний аспект, але й культурний та соціальний. Вчений підкреслює, що мова – це не лише засіб комунікації, але й важлива соціокультурна складова. Ідеальне спілкування з носіями мови передбачає також врахування культурних аспектів (Larsari, 2011).

Формування будь-яких комунікативних, мовленнєвих умінь і навичок починається з формування фонетичних умінь і навичок. Підтвердження цьому знаходимо в дослідженнях іноземних науковців. Розвиток відмінної вимови є одним із найважливіших завдань для осіб, які вивчають мову (Khanbeiki & Abdolmanafi-Rokni, 2015). Це дозволяє тим, хто вивчає, не лише бути зрозумілими для інших, але й розуміти мову носіїв (Gilbert, 2008). Рекомендується викладати вимову англійської мови в ранні роки навчання.

Визначення поняття фонетичної компетентності є багатоаспектним та проблемним у лінгвометодичній літературі. Деякі вчені цю компетентність називають фонологічною або фонетико-фонологічною (Харкавців, Петриця, 2013; Larsari, 2011; Gillon, 2004).

Деякі вчені розуміють фонетичну компетентність як здатність особи використовувати знання щодо функціонування сегментних і супрасегментних одиниць фонетичної системи мови в мовленні, що не може відповідати повному поняттю компетентності (Дячок, 2021).

Ураховуючи відсутність у лінгвопедагогіці єдиного варіанта трактування базового для цього дослідження поняття, найбільш придатним вважатимемо формулювання, запропоноване в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти. Термін «фонетична компетентність» визначають як «знання та навички перцепції та продукції: звукових одиниць (фонем) мови та способів їх реалізації у певному контексті (алофонів); фонетичних ознак розрізнення фонем (дистинктивних ознак, наприклад, сонорності, назальності, закритості, лабіальності); фонетичного складу слів (складоподілу, фонетичних відрізків, словесного наголосу і тону); фонетики речення (наголос, ритм, інтонація); фонетичної редукції, асиміляції, елізії» (ЗЕР, 2003).

У науковій літературі можна знайти загальне поняття, яке описує «фонетичну компетентність учителів початкової школи». Виявляється, це поняття є складним, оскільки воно включає в себе комплексні знання про фонетичні системи рідної та іноземної мов. Більшість педагогів вважає, що основними складни-

ками фонетичної компетентності майбутніх учителів початкової школи є система теоретичних фонетичних знань, фонетичні уміння та навички, а також професійна готовність майбутніх учителів до розвитку відповідних знань, умінь та навичок у молодших школярів, спрямованих на розвиток мовленнєвої діяльності, зокрема слухання-розуміння, говоріння, читання та письма.

Крім того, у наукових дослідженнях зустрічаємо поняття «англомовна фонетична компетентність», яке описує здатність сприймати та відтворювати звукові одиниці англійської мови в конкретному контексті з використанням відповідного наголосу, ритму та інтонації (Мелекесцева, 2021, с. 178).

У науковій літературі немає єдиного формулювання компонентів змісту іншомовної фонетичної компетентності. Вони варіюються залежно від особливостей іноземної мови та мети навчання фонетики. Н. Дячок виділяє наступні компоненти професійної компетентності викладача фонетики: соціально-педагогічний, організаційно-управлінський і рефлексивно-комунікативний (Дячок, 2021). За Б. Авраменко основні компоненти змісту навчання фонетичної компетентності – це фонетичні знання, навички (активні й пасивні) й уміння (Авраменко, 2023). Також є наукові розвідки, у яких представлено синтез компонентів: знання, уміння, соціально-культурний компонент, комунікативний, рефлексивний компоненти та здатність навчатися протягом життя (Плотніков, Пономаренко, 2021).

Вважаємо, що англломовну фонетичну компетентність майбутніх учителів початкової школи варто розглядати як композицію таких компонентів: лінгвістичний, методичний, рефлексивний і прагматичний.

Лінгвістичний компонент представляє систему фонетичних навичок, знань особливостей фонетичної системи англійської мови в порівнянні з українською мовою; вміння використовувати в процесі навчання інших.

Методичний компонент забезпечує здатність визначати цілі, завдання, принципи, обирати ефективні методи, прийоми та засоби формування фонетичної компетентності учнів відповідно до умов навчання англійської мови в початковій школі.

Рефлексивний компонент розкривається через здібності майбутніх учителів початкової школи розмірковувати над процесом формування своєї професійної фонетичної компетентності в англійській мові як українській мові, аналізувати фонетичне оформлення свого мовлення й робити висновки щодо наявності вимовних помилок, їхніх причин і наслідків. Реалізація даного компонента дозволить уникнути невпевненості у використанні просодичних елементів у мовленні вчителя, що, на думку Дж. Хайкрафта, є важливою проблемою під час взаємодії вчителя й учня у процесі навчання вимови (Hausrath, 1978), а Дж. Датко стверджує, що вчителі віддають перевагу навчання учнів граматики й лексики, а не вимови, тому що цей процес є складнішим, а «затверділі» помилки в просодичці складніше виправити (Datko, 2013; Han, 2004).

Прагматичний компонент забезпечує реалізацію майбутніми вчителями початкової школи комунікативних намірів засобами інтонаційного оформлення мовлення та їхню готовність до використання інтонаційних навичок з метою навчання та виховання учнів.

Однією з умов, що сприяє формуванню англомовної фонетичної компетентності, є створення позитивної мотиваційної настанови на педагогічну діяльність. Майбутній учитель початкової школи повинен усвідомлювати теоретичну та практичну значущість знань, що засвоюються. Беззаперечною є наявність достатнього рівня володіння знаннями фонетики української мови, що забезпечує дослідницьку й порівняльну форми вивчення фонетики англійської мови та допоможе уникнути негативної інтерференції рідної мови. Мотиваційна діяльність підсилюється забезпеченням майбутніх учителів початкової школи завданнями, які створюють проблемні ситуації в структурі навчальної діяльності.

Виклики такого підходу до навчання звукової системи англійської мови вимагають оновлення змісту, форм і методів формування англомовної фонетичної компетентності. Це забезпечується системою інтеграційних наукових знань із фонетики української й фонетики англійської мов, а також упровадженням спекурсу «Порівняльна типологія фонетики англійської й української мов».

Висновки. Отже, компетентнісний підхід до навчання і формування особистості, задекларований Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти й Common European Framework of Reference for Languages та відображений в українських освітніх нормативних документах (Державний стандарт початкової освіти), залишається актуальним і домінуючим у працях вітчизняних і закордонних учених. У центрі уваги дослідження – проблеми компетентності, її складників та технологічні основи її формування.

З огляду на важливість фонетичного оформлення мовлення багато науковців звертаються до проблеми формування фонетичної компетентності здобувачів освіти.

Таким чином, «фонетична компетентність» визначається як «знання та навички перцепції та продукції: звукових одиниць (фонем) мови та способів їх реалізації у певному контексті (алофонів); фонетичних ознак розрізнення фонем, фонетичного складу слів, фонетики речення фонетичної редуції, асиміляції, елізії». Власне, поняття англомовної фонетичної компетентності майбутніх учителів початкової школи є багатоаспектним. Англомовна фонетична компетентність учителів початкової школи – знання, уміння й навички майбутніх учителів початкової школи, які дадуть можливість їм вільно володіти вимовними нормами англійської мови, правильно інтонаційно та ритмічно оформлювати речення й висловлювання. Основними складниками її є: теоретичні знання з фонетики англійської мови, слухові та ритміко-інтонаційні навички, вміння зіставити фонетичні системи англійської й рідної мов та методично правильно використати це на занятті.

Формування англомовної фонетичної компетентності майбутніх учителів початкової школи варто базувати на поєднанні таких компонентів: лінгвістичний, методичний, рефлексивний і прагматичний.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в розробці методичного комплексу вправ для формування зазначеної компетентності у відповідності до рівнів розвитку її компонентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко Б.В. Компоненти змісту навчання фонетичної компетентності майбутніх фахівців корейської мови. *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку* : матеріали XXVIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Лімасол (Кіпр), 7 січ. 2023 р. Лімасол, 2023. С. 173–177.
2. Галицька М.М. Складові комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів. *Освітнологічний дискурс*. 2015. № 2(10). С. 39–48.
3. Державний стандарт початкової освіти. Київ, 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 21.05.2023).
4. Дячок Н.В. Особливості фонетичної компетентності у підготовці майбутніх учителів іноземних мов. *Перспективи та інновації науки*. 2021. № 2. С. 49–57.
5. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ, 2003. 273 с.
6. Кошарна Н.В. Формування іншомовної компетентності майбутніх учителів початкової школи в змісті дисципліни «Наукова англійська мова». *Іншомовна освіта педагога: виклики, проблеми, перспективи* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 5 лист. 2015 р. Київ, 2015. С. 134–138.
7. Кухта І.В. Іншомовна компетентність у контексті формування комунікативної культури студентів у процесі вивчення іноземної мови. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2010. № 4. С. 27–32.
8. Мелекесцева Н.В. Формування професійно орієнтованої фонетичної компетентності майбутніх учителів англійської мови початкової школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 3(107). С. 177–186.
9. Подоляк В.М. Аналіз поняття іншомовна професійна комунікативна компетентність у вітчизняному та зарубіжному науковому просторі. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. № 4. С. 36–44.
10. Пономаренко В.В., Плотніков Є.О. Структура і зміст англомовної фонетичної компетентності учнів старших класів. *Збірник наукових праць «Вісник студентського наукового товариства»*. Ніжин, 2021. № 25. С. 62–66.
11. Харкавців І.Р., Петриця Л.І. Проблемні аспекти формування фонетичної компетенції майбутніх вчителів англійської мови. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2013. № 37. С. 310–313.
12. Datko J. An Inspection of High School EFL Teachers' Views on Their Confidence in Teaching Correct English Pronunciation. *Current Trends in Educational Science and Practice*. 2013. P. 45–51.
13. Embark S. Understanding Communicative Competence. *University Bulletin*. 2013. № 15. Vol. 3. P. 101–110.

14. Gilbert J. Teaching Pronunciation: Using the Prosody Pyramid. New York, 2008. 52 p.

15. Gillon G. Phonological awareness: from research to practice. New York : The Guilford Press, 2004. 269 p.

16. Han Z. Fossilization in Adult Second Language Acquisition. Clevedon, 2004. 215 p.

17. Haycraft J. An introduction to english language teaching. Longman : Harlow, 1978. 152 p.

18. Khanbeiki R., Abdolmanafi-Rokni S. A Study of Consonant Clusters in an EFL Context. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. 2015. № 10(4). P. 1–14.

19. Larsari V. Learners' communicative competence in English as a foreign language (EFL). *Journal of English and literature*. 2011. Vol. 2(7). P. 161–165.

REFERENCES

1. Avramenko, B.V. (2023). Komponenty zmistu navchannya fonetychnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv koreiskoi movi [Components of teaching content for future Korean language experts' phonetic competence]. *Proceedings from XXVIII mizhnar. nauk.-prakt. konf. "Suchasni aspekty modernizatsii nauky: stan, problemy, tendentsii rozvytku"* – *The XXVIII International Scientific and Practical Conference "In Modern Aspects of Science Modernization: State, Problems, Development Trends"*. Limassol, 173–177 [in Ukrainian].

2. Halytska, M.M. (2015). Skladovi komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv vishchikh navchalnykh zakladiv [Components of communicative competence in students of higher educational institutions]. *Osvitohichnyi dyskurs – Educational Discourse*, 2(10), 394–948 [in Ukrainian].

3. Derzhavnyi standart pochatkovoï osvity [State Standard of Primary Education]. (2018). Kyiv. Retrieved from [URL] (Accessed: May 21, 2023).

4. Diachok, N.V. (2021). Osoblyvosti fonetychnoi kompetentnosti u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov [Features of phonetic competence in the training of future foreign language teachers]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky – Perspectives and Innovations in Science*, 2, 49–57 [in Ukrainian].

5. Zahalnoievropeiski rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennya, vykladannya, otsynuyvannya [European Recommendations for Language Education: Learning, Teaching, Assessment] (S.Yu. Nikolaieva, Ed.). (2003). Kyiv [in Ukrainian].

6. Kosharna, N.V. (2015). Formuvannya inshomovnoi kompetentnosti maibutnikh uchiteliv pochatkovoï shkoli v zmisti dyscypliny "Naukova anhliiska mova" [Formation of foreign language competence in future primary school teachers within the content of the discipline "Scientific English Language"]. *Proceedings from mizhnar. nauk.-prakt. konf. "Inshomovna osvita pedahoha: vyklyky, problemy, perspektyvy"* – *The International Scientific and Practical Conference "In Foreign Language Education of the Teacher: Challenges, Issues, Prospects"*. Kyiv, 134–138 [in Ukrainian].

7. Kuhta, I.V. (2010). Inshomovna kompetentnist u konteksti formuvannya komunikatyvnoi kul'tury studentiv u protsesi vyvchennya inozemnoi movy [Foreign language competence in the context of forming students' communicative culture during foreign language learning]. *Visnyk Vinnytskoho politekhnichnoho instytutu – Bulletin of Vinnytsia Polytechnic Institute*, 4, 27–32 [in Ukrainian].

8. Melekestseva, N.V. (2021). Formuvannya profesiino oriientovanoi fonetychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv anhliiskoi movy pochatkovoï shkoly [Formation of professionally oriented phonetic competence in future primary school English teachers]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii – Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*, 3(107), 177–186 [in Ukrainian].

9. Podylak, V.M. (2022). Analiz poniattya inshomovna profesiina komunikatyvna kompetentnist u vitchyznianomu ta zarubizhnomu naukovomu prostori [Analysis of the concept of foreign language professional communicative competence in domestic and foreign scientific space]. *Akademichni studii. Seriya "Pedahohika" – Academic Studies. Series "Pedagogy"*, 4, 36–44 [in Ukrainian].

10. Ponomarenko, V.V., & Plotnikov, Y.O. (2021). Struktura i zmist angломovnoyi fonetychnoyi kompetentnosti uchniv starshykh klasiv [Structure and content of English phonetic competence of secondary school students]. *Zbirnyk naukovykh prats "Visnyk student'skoho naukovoho tovarystva" – Collection of Scientific Works "Bulletin of the Student Scientific Society"*, 25, 62–66 [in Ukrainian].

11. Kharkavtsiv, I.R., & Petrytsia, L.I. (2013). Problemi aspekty formuvannya fonetychnoyi kompetentsiyi maybutnikh vchiteliv anhliiskoyi movy [Problematic aspects of forming phonetic competence in future English teachers]. *Naukovi zapysky. Seriya "Filolohichna" – Scientific Notes. Series "Philology"*, 37, 310–313 [in Ukrainian].

12. Datko, J. (2013). An Inspection of High School EFL Teachers' Views on Their Confidence in Teaching Correct English Pronunciation. *Current Trends in Educational Science and Practice*, 45–51.

13. Embark, S. (n. d.). Understanding Communicative Competence. *University Bulletin*, 15(3), 101–110.

14. Gilbert, J. (2008). Teaching Pronunciation: Using the Prosody Pyramid. New York: Longman.

15. Gillon, G. (2004). Phonological awareness: From research to practice. New York: The Guilford Press.

16. Han, Z. (2004). Fossilization in Adult Second Language Acquisition. Clevedon.

17. Haycraft, J. (1978). An introduction to English language teaching. Harlow: Longman.

18. Khanbeiki, R., & Abdolmanafi-Rokni, S. (2015). A Study of Consonant Clusters in an EFL Context.

19. Larsari, V. (2011). Learners' communicative competence in English as a foreign language (EFL). *Journal of English and literature*, 2(7), 161–165.

Inna Moliaka,

*Graduate Student at the Department of Pedagogical and Psychological Sciences,
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University,
24, Kyivska str., Hlukhiv, Sumy region, Ukraine,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5498-6907>*

ENGLISH PHONETIC COMPETENCE AS A SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL ISSUE IN EDUCATION

The development of higher education in Ukraine depends on addressing key issues in the preparation of highly qualified teachers. The integration of educational processes into the European space and the dominance of progressive teaching models in foreign publications emphasize the importance of communication in a foreign language. The competency-based approach to shaping the conscious personality of a teacher is enshrined in international and Ukrainian normative documents. Communication begins with proper phonetic expression of speech.

This article attempts to describe the concept of English phonetic competence of future primary school teachers and determine the content of its components. Increasing societal demands for knowledge and skills of graduates from higher education institutions and the need for the preparation of highly qualified professionals capable of effective professional activities have led to the development of new approaches, forms, and methods of methodological training for future primary school teachers as part of their professional pedagogical education. Contradictions between the traditional approach to teaching English phonetics and the need for a new integrated approach based on comparative analysis of English and Ukrainian phonetics have necessitated a revision of the content and structure of English phonetic competence.

The concepts of “competence”, “foreign language communicative competence” and “English phonetic competence” are analyzed, and the content of key components of English phonetic competence (linguistic, methodological, reflective, and pragmatic) is determined.

Key words: *competence, phonetic competence, foreign language communicative competence, English phonetic competence of future primary school teachers.*

Подано до редакції 25.06.2023